

KAKO BOLJE RAZUMETI OTROKA S SELEKTIVNIM MUTIZMOM IN MU POMAGATI?

Je v vaš razred ali oddelek prišel otrok, ki ne govori? Mogoče ne govori z vami, mogoče ne govori z vrstniki ali pa z nikomer? Otrok ne govori, ker je anksiozen in ima selektivni mutizem. Selektivni mutizem je oblika fobije, zaradi česar otrok zmrzne namesto, da bi odgovoril.

Je tudi vas česa strah? Kaj občutite takrat? Kaj/koga potrebujete?

Enako kot vi tudi otrok s selektivnim mutizmom ob vaši prisotnosti ali prisotnosti vrstnikov občuti strah, nemoč, želi pobegniti (vendar ne more, zato se ugasne) in tako kot vi, tudi ta otrok potrebuje osebo, s katero se počuti varno.

Če želimo pomagati temu otroku, je najpomembneje, da dobro razumemo to motnjo in da jo tudi starši razumejo (priporočam, da preberete moj priročnik PREKINIMO TIŠINO in se pridružite FB skupini Starši otrok s selektivnim mutizmom).

Na kratko pa lahko pomoč strnemo v nekaj korakov.

1. POSTANITE OTROKOVA VARNA OSEBA

- a. ustvarite dober odnos z njim
- b. čim večkrat ga pohvalite, mu namenite pozitivno spodbudo
- c. dajte mu pomembne naloge, da se bo počutil koristnega in pomembnega
- d. v jutranjem krogu in v razredu naj sedi blizu vrstnika, s katerim se varno počuti (če tega vrstnika ni, naj sedi blizu vas)

2. SPODBUJANJE GOVORA

- a. **Če otrok nič ne govori**, ga na začetku ne sprašujte, saj tako povečujete njegovo anksioznost. Samo komentirajte, pohvalite, spodbudite in mu namenajte pozitivno pozornost (vesela sem, da te vidim. Pogrešala sem te). Ko se bo počutil dovolj varno, bo mogoče sam začel govoriti. Če ne, se lahko poslužite metode Sliding in (opisana je v priročniku)
- b. **Če otrok občasno odgovori** in večinoma kima, mu postavljajte vprašanja z dvema izbirama (boš jabolko ali hruško; ti je vseč rdeča ali rumena barva). Otrok, ki je že začel govoriti, lahko z zaprtimi vprašanji (da/ne) hitro pade nazaj v neverbalno komunikacijo.

3. ČE OTROK NE GOVORI Z ODRASLIMI, GOVORI PA Z OTROKI

- a. Ko boste z otrokom oblikovali dober odnos in se bo z vami počutil varno, lahko poskušate preko otrok navezati stik z njim
- b. Če to ne deluje se lahko poslužite metode Sliding in (opisana je v priročniku)

4. ČE OTROK GOVORI Z ODRASLIMI, NE PA Z OTROKI

V tem primeru se pogosto zdi, da je težava rešena, pa ni. To, da ga mi lahko vprašamo, ocenimo je samo del rešitve. Otrok mora funkcionirati tudi z vrstniki, saj bo v nasprotnem primeru vedno bolj izključen, osamljen in depresiven. Otroci s selektivnim mutizmom so velikokrat "nevidni" za okolico in to zelo boli.

- a. Pomagajmo jim, da se bodo vključili v skupino otrok in da jih bodo ti sprejeli. Bolj ko se bodo počutili sprejete, lažje se bodo odprli in začeli z njimi govoriti.
- b. Povežimo jih z učenci, ki imajo podobne interese
- c. Dajmo jim pomembne naloge, da se bodo počutili koristno in pomembno (včasih se bolje razumejo z mlajšimi/starejšimi in lahko jim pomagajo. Lahko npr. pomagajo mlajšemu otroku, ki ima prav tako težave z vključevanjem ali sovrstniku, ki potrebuje pomoč)
- d. Spodbujajte druge učence, da ne rabimo biti vsi prijatelji, lahko pa vsem pomagamo, jih vključimo (IDEJA ZA AKTIVNOST - V razredu lahko otroke k medsebojni pomoči in prijaznosti do drugih spodbujamo tako, da naredimo LONČEK PRIJAZNOSTI. Vsak učenec dobi lonček. Otroci cel teden opazujejo svoje sošolce, hkrati pa se trudijo biti do njih čim bolj prijazni (jim pomagajo, kaj poberejo, vključijo sošolce, s katerimi se nihče ne družijo, itd.). V petek vsak otrok na list napiše ime enega sošolca in se mu zahvali za prijazno dejanje. List vrže v lonček tega učenca. Lahko seveda napiše več listov za več sošolcev).

Če otrok v 1-2 mesecih ne bo začel govoriti z vami, vam priporočam, da se obrnete name ali se name obrnejo starši.

Lahko se udeležite tudi **delavnice za učitelje, vzgojitelje in druge strokovne delavce**, ki bo potekala v živo v MB ali preko ZOOM-a in bo trajala 2 uri.

11. 11. 2024 ob 17.00 na Filozofski fakulteti v Mariboru
12.11.2024 ob 16.30 preko ZOOM-a

Kotizacija je 29 eur + DDV.

Hvala, da to berete in vam je mar. Mogoče ne moremo spremeniti sveta, lahko pa spremenimo svet enega otroka na bolje in za vedno vam bo hvaležen.

Karmen Mandl

